

Raadhuisplein 1
6367 ED Voerendaal
Postbus 23000
6367 ZG Voerendaal

T 045 – 575 33 99
F 045 – 575 11 95
E info@voerendaal.nl
W voerendaal.nl

30. Ter kennisname raad

ONTVANGEN 15 JULI 2019

De gemeenteraad van Voerendaal

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Voerendaal
-	-	54977	10 juli 2019
Onderwerp		Behandeld door	Bijlagen
Evaluatieverslag handhaving 2018		-	3

VERZONDEN 15 JULI 2019

Geachte leden van de raad,

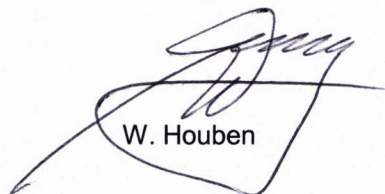
Bijgaand ontvangt u ter kennisname het evaluatieverslag handhaving 2018 inclusief de daarbij horende bijlagen.

Wij vertrouwen erop dat wij u hiermee voldoende hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

 BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN VOERENDAAL,
de secretaris, de burgemeester,

H.H.M. Timmermans

W. Houben

**EVALUATIE
BESTUURSRECHTELIJKE
HANDHAVING**

1. ALGEMEEN

1.1. Inleiding

Voor u ligt het evaluatieverslag van de bestuursrechtelijke handhaving 2018 van de gemeente Voerendaal. Er is geen HUP 2018 vastgesteld. Intussen is er wel een HUP 2019 vastgesteld en ter kennisgeving verstuurd naar alle betrokken partijen. In dit evaluatieverslag wordt aldus breed gekeken naar de uitgevoerde handhaving in 2018.

Met dit evaluatieverslag wordt het bestuur onder meer geïnformeerd over de uitgevoerde taken op het gebied van toezicht en handhaving en de mate waarin uitvoeringsdoelstellingen zijn behaald. Het evaluatieverslag wordt vastgesteld door het college en ter kennisname aangeboden aan de gemeenteraad, de provincie en de externe partners.

Verbeterpunten met betrekking tot de inhoud en de opmaak van het evaluatieverslag horen wij graag.

2. ORGANISATIE

De activiteiten en taken voor wat betreft handhaving worden uitgevoerd door medewerkers van de afdeling Ruimte en Omgeving, cluster toezicht & handhaving en de afdeling Bedrijfsvoering, cluster juridische zaken, medewerkers van de Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg (RUD), brandweer Zuid – Limburg, GGD en soms door ingehuurde krachten.

Bovengenoemden houden toezicht op de naleving van wet- en regelgeving en treffen maatregelen om overtredingen zoveel mogelijk te voorkomen of te beëindigen. Ze zijn betrokken bij onderwerpen als bouwen, vergunningen, brandveiligheid, naleving van bestemmingsplannen en milieuvoorschriften, de openbare orde en integrale veiligheid (horeca, evenementen, drugsoverlast en de APV). Handhaving van besluiten op het gebied van Sociale Zaken en de Leerplicht zijn ondergebracht in andere gemeentelijke clusters, afdelingen of samenwerkingsverbanden en maken hier geen deel van uit.

2.1. Organisatiecapaciteit

De afdeling Ruimte & Omgeving, cluster toezicht & handhaving beschikt in 2018 over een capaciteit van in totaal 3,50 fte. De afdeling Bedrijfsvoering, cluster juridische zaken beschikt over een totale capaciteit van 1,88 fte die gedeeltelijk (1 fte) wordt ingezet ten behoeve van (de ondersteuning van) handhaving.

De clusters zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de activiteiten en taken die staan beschreven in dit uitvoeringsprogramma.

Het cluster Toezicht en handhaving bestaat uit:

- Toezichthouder: 1 fte (inclusief ouderschapsverlof)
- Jurist handhaving: 0,89 fte
- Boa: 1,61 fte

De afdeling Bedrijfsvoering, cluster Juridische zaken bestaat uit (voor wat betreft de ondersteuning in handhavingszaken):

- Concernjurist: 0,75 fte
- Juridisch medewerker: 0,25 fte

Voor wat betreft de Bestuurlijke Aanpak (complexere handhavingszaken die samen met de netwerkpartners worden opgepakt) was de organisatie in de afgelopen twee jaar sterk afhankelijk van de afdeling Bedrijfsvoering, cluster juridische zaken. De te zware claim op met name de concernjurist vormt een knelpunt waarvoor in 2019 een structurele oplossing wordt gezocht. Daarnaast is de afgelopen twee jaar ook gebruik gemaakt van inhuur ten behoeve van het oppakken van reguliere handhavingszaken.

Naast voornoemde clusters vindt aansturing en coördinatie mede plaats vanuit de beleidsadviseur openbare orde en veiligheid (afdeling Ruimte & Omgeving) alsook vanuit de bestuursadviseur (staf). Hun inzet is gerelateerd aan de bestuurlijke aanpak.

Tevens is in voorkomende gevallen gebruik gemaakt van inhuur, met name ten aanzien van de uitvoerende toezichthoudende taken in het kader van de bestuurlijke aanpak.

Voor de uitvoering van de taken ten aanzien van brandveiligheid is gebruik gemaakt van de inzet van de brandweer Zuid-Limburg. Voor het toezicht op de naleving van voorschriften op het aspect milieu, maar ook specifieke verzoeken daartoe, is in de gemeente Voerendaal structureel budget opgenomen ten behoeve van de inzet van medewerkers van de RUD.

Voor het (specialistische) toezicht op de naleving van voorschriften verbonden aan de handhaving van de Drank en Horecawet (DHW) wordt de daartoe bevoegde boa ingezet.

Ook vindt uit de gehele organisatie vakinhoudelijke ondersteuning plaats, met name voor de buitendienst is een "oog-en-oor-functie" weggelegd.

3. ONTWIKKELINGEN

Er zijn enkele belangrijke ontwikkelingen die van invloed zijn op de organisatie van toezicht en handhaving in de gemeente Voerendaal en op de uitvoering van de daaraan verbonden werkzaamheden.

3.1. Verschuiving van taken en deregulering

Handhaving staat al een aantal jaar op de landelijke politieke agenda. Door de verschuiving van vergunningverlening naar toezicht en handhaving wordt het toezicht en handhaving steeds belangrijker. De gemeente Voerendaal erkent dit en handelt hier ook naar. Voor de burgers en bedrijven betekent de veranderende wetgeving een verlichting van de administratieve lasten, voor de gemeente Voerendaal een verzwaring van toezicht- en handhavingstaken.

Zo is al geruime tijd een tendens zichtbaar dat gemeentelijke toezichthouders vaker en diepgaander betrokken worden bij uiteenlopende zaken en zich niet langer alleen bezighouden met aan bouwregelgeving verbonden toezicht. Het is enerzijds een gevolg van deregulering, waardoor minder vergunningen worden verleend en meer toezicht voor- en achteraf moet plaatsvinden omdat wettelijke voorschriften toch van kracht blijven.

3.2. Ondernijning

Landelijk groeit het bewustzijn dat de maatschappij gevoelig is voor ondernijning. Dit is voorgaande jaren des te meer gebleken in Voerendaal. Om deze ontwikkeling tegen te gaan en om een positieve invloed uit te kunnen oefenen, zet de gemeente proactief en integraal haar toezicht en handhaving in. De organisatie en de individuele medewerkers worden daarvoor weerbaar gemaakt.

Vanaf 2016 is in Voerendaal actief invulling gegeven aan de bestuurlijke aanpak. Hiermee worden enerzijds criminelen en criminele groepen ontmoedigd om zich in de gemeente te vestigen en anderzijds worden gevestigde criminelen uit de gemeente geweerd. Anderzijds wordt opgetreden tegen situaties waarin vergunningen of subsidies worden aangewend voor criminele activiteiten. Via handhaving wordt dan opgetreden tegen illegale situaties op het gebied van bouwen, wonen en bedrijvigheid.

In de afgelopen twee jaar heeft Voerendaal ad hoc inspanningen geleverd in de aanpak van ondernijning. Momenteel wordt ook gewerkt aan een beleid Bestuurlijke Aanpak. Het beleid Bestuurlijke Aanpak wordt primair vormgegeven op basis van de ervaringen van de afgelopen jaren en de daaruit voortvloeiende ambities en verbeterpunten.

Binnen de bestuurlijke aanpak heeft Voerendaal sinds 2016 ook geacteerd als procesregisseur binnen de integrale aanpak, waarbij bestuursrechtelijke, privaatrechtelijke, strafrechtelijke en fiscale inspanningen zijn gecombineerd. Hiervoor worden in alle gevallen afspraken gemaakt in de Driehoekplus met gemeente, politie, openbaar ministerie en belastingdienst. Bij de aanpak van ondernijning en zaken die de gemeente raken, alsmede politie/OM en de belastingdienst, is dit ingewikkeld, bewerkelijk en tijdrovend, maar veel doeltreffender dan een enkelvoudig optreden van betrokken partijen.

Vanwege het feit dat men bij de bestuurlijke aanpak te maken heeft met verschillende partners die samen aan één project werken, is veel meer capaciteit voor een bepaald dossier nodig dan bij eenvoudige reguliere handhavingszaken. De toename in capaciteit die hiervoor nodig is, is te verklaren aan de hand van volgende factoren:

- Integrale aanpak – afstemming externe partners.
- Gedrag van de betrokken personen: bij reguliere handhaving houdt het traject al vroeger in het handhavingstraject op (bijv. na een waarschuwing of vooraankondiging). Bij ondermijnings zaken schrikt men niet terug van een besluit en zelfs niet van invordering, waardoor het traject langer duurt en vaak moet worden herhaald.
- Samenloop/veelheid aan juridische procedures (civiel/bestuurlijk).
- Uitzonderlijke casussen (specifieke wetgeving).
- Piekbelasting doordat planning niet goed mogelijk is omdat men vaak afhankelijk is van externe factoren/partners.

4. CONCLUSIE

In 2018 zijn ontzettend veel handhavingssaken opgepakt. Dit blijkt ook uit het toegevoegde overzicht in relatie tot de aanwezige capaciteit. (bijlage 1). Hieruit blijkt dat een groot deel van de beschikbare formatie wordt besteed aan het primaire toezicht- en handhavingproces. In het overzicht (bijlage 1) zijn niet de uren opgenomen die worden besteed aan bezwaar, (hoger) beroep, invordering en beleidsvorming en -verantwoording. Hiervoor was het afgelopen jaar ongeveer een 0,5 fte beschikbaar.

Het was een druk jaar waarbij enkele grote handhavingssprojecten zijn opgepakt die al enkele jaren liepen. Ook zijn ad hoc een aantal grote zaken in de bestuurlijke aanpak uitgevoerd. Het belang van deze projecten en de bestuurlijke aanpak was zo groot dat hier (op een succesvolle manier) voorrang aan is gegeven. Ook handhavingssverzoeken van burgers zijn in 2018 voorspoedig behandeld. De inzet op de grotere projecten en ad hoc handhaving als gevolg van handhavingssverzoeken en bestuurlijke aanpak is onvermijdelijk ten koste gegaan van andere geplande zaken die in het VTH-beleidsplan waren opgenomen, bijvoorbeeld de permanente bewoning van recreatiewoningen.

Voor 2019 is een continuering voorzien van eenvoudige en complexe handhavingsszaken en de bestuurlijke aanpak. Daarnaast worden zaken die in het VTH-beleidsplan zijn opgenomen met een hoge prioriteit, maar die nog niet zijn uitgevoerd, in 2019 opgepakt. Hierbij te denken valt aan de permanente bewoning van recreatiewoningen. Daarnaast wordt er verder ook aandacht besteed aan de zaken waar in het VTH-beleidsplan hoge prioriteit aan is gegeven zoals zaken die verband houden met asbest en brandveiligheid van bouwwerken. Uiteraard wordt voor de overige zaken de prioritering aangehouden zoals opgenomen in het VTH-beleidsplan.

Hierbij dient wel de opmerking te worden geplaatst dat het Handhavingssuitvoeringsprogramma geen statisch gegeven is, maar dat op basis van de ontwikkelingen zo nodig zal worden bijgesteld.

Zoals uit voorgaande ook blijkt, is men voor wat betreft de bestuurlijke aanpak sterk afhankelijk van de afdeling bedrijfsvoering, cluster juridische zaken. Dit is een knelpunt waarvoor in 2019 een structurele oplossing moet komen binnen de afdeling Ruimte & Omgeving, cluster toezicht & handhaving. Daarnaast vragen de prioritaire zaken in het VTH beleidsplan om extra capaciteit, ook gezien vanuit de ambitie om bepaalde zaken die door gebrek aan capaciteit zijn blijven liggen in 2019 alsnog op te pakken.

\ Toelichting capaciteitsberekening

Als bijlage 1 bijhorende bij het evaluatieverslag van de handhaving in de gemeente Voerendaal is een capaciteitsberekening toegevoegd. Deze capaciteitsberekening geeft een weergave van het aantal behandelde zaken alsook de daarbij horende capaciteit.

De bijlage spreekt in beginsel voor zich. Toch zijn er een aantal zaken waarvan wij van mening zijn dat deze enige toelichting behoeven.

Vooraleer hier specifiek op in te gaan wensen we graag nog volgende opmerking te maken. Per afdeling is een aantal fte gekoppeld. Zo beschikt de afdeling Ruimte & Omgeving, cluster Toezicht & Handhaving over 3,50 fte. De afdeling Bedrijfsvoering, cluster Juridische zaken wordt – voor de handhavingszaken – voor 1 fte ingezet. Dit wil uiteraard niet zeggen dat als eindcijfer dan ook dit aantal fte behaald moet worden. Men is namelijk ook nog vaak met andere zaken bezig zoals bijvoorbeeld afdelingsoverleg, wabo-overleg, etc. Hier is uiteraard geen rekening mee gehouden.

Zo is bij de kolom "kengetal in uren" een (*1) opgenomen. Deze (*1) verwijst naar de opmerking dat de opgenomen kengetallen in uren exclusief de uren zijn die wij besteden aan het behandelen van de procedures zoals bezwaar. Beroep en hoger beroep. Tevens is dit kengetal exclusief invorderingsbeschikking. Kortom het kengetal houdt het aantal indicatieve uren aan dat wij besteden aan het behandelen van een vooraankondiging met een daaropvolgend besluit waarin wordt overgegaan tot handhaving.

Tevens is er ook geen rekening gehouden met het beleidsmatige deel. Zo dient ieder jaar een HUP te worden vastgesteld, alsook een evaluatie plaats te vinden van het vorige HUP. Daarnaast dient er in 2020 een nieuw VTH-beleidsplan te worden opgesteld. Hier zitten ook de nodige uren in die niet zijn verwerkt in de capaciteitsberekening.

Daarnaast is in de capaciteitsberekening geen rekening gehouden met de zaken die worden opgepakt in het kader van de bestuurlijke aanpak. De reden hiervoor is dat deze zodanig onvoorspelbaar zijn vanwege (meestal) de input van externe partners, alsook vanwege de complexiteit van de zaken. Het betreffen meestal zulke unieke zaken waar geen kengetallen aan gekoppeld kunnen worden. Vandaar de bewuste keuze om deze niet mee op te nemen in de capaciteitsberekening.

Capaciteitsberekening - Uitvoeringsprogramma VTH-taken Wabo gemeente Voerendaal

Instrumenten	Jaar 2018				Organisatie van de uitvoering			
	Aantal	Kengetal in uren (*1)	Capaciteit in uren	Capaciteit in fte (1fte=1400 uur)	Ruimte en Omgeving	Bedrijfsvoering	Brandweer	RUD Zuid-Limburg
1. Planologische strijdigheid								
1 Toezicht op naleving omgevingsvergunning	125	4	500	0,36	500,0			
2 Toezicht op naleving bestemmingsplan	13	4	52	0,04	52,0			
3 Afhandelen geconstateerde overtredingen	12	32	384	0,27	384,0			
Totaal			936	0,67	0,67	0,00	0,00	0,00
2. Aanleg werk								
4 Toezicht aanleg van een werk	15	3	45	0,03	45,0			
5 Afhandelen geconstateerde overtredingen	2	10	20	0,01	20,0			
Totaal			65	0,05	0,05	0,00	0,00	0,00
3. Bouwen								
6 Toezicht op omgevingsvergunning bouwactiviteit/bouwbesluit/vergunningvrij	132	6	792	0,57	792,0			
7 Afhandelen geconstateerde overtredingen	25	20	500	0,36	500,0			
Totaal			1292	0,92	0,92	0,00	0,00	0,00
4. Slopen en vrijkomen van asbest								
8 Beoordelen van asbestinventarisatierapporten	59	2	118	0,08	118,0			
9 Beoordelen van sloopmeldingen en meldingen mobiel puin breken	37	2	74	0,05	74,0			
10 Toezicht op sloopwerken met een sloopmelding	23	4	92	0,07	92,0			
11 Afhandelen geconstateerde overtredingen	5	16	80	0,06	80,0			
Totaal			364	0,26	0,26	0,00	0,00	0,00
5. Monumenten								
12 Toezicht op onderhoud, verbouw en sloop van monumenten	3	12	36	0,03	36,0			
13 Afhandelen geconstateerde overtredingen	2	24	48	0,03	48,0			
Totaal			84	0,06	0,06	0,00	0,00	0,00

Capaciteitsberekening - Uitvoeringsprogramma VTH-taken Wabo gemeente Voerendaal

Instrumenten	Jaar 2018				Organisatie van de uitvoering			
	Aantal	Kengetal in uren (*1)	Capaciteit in uren	Capaciteit in fte (1fte=1400 uur)	Ruimte en Omgeving	Bedrijfsvoering	Brandweer	RUD Zuid-Limburg
6. Brandveilig gebruik								
14 Toezicht op meldingen	17	6	102	0,07	102,0		102,0	
15 Toezicht op vergunningen	8	12	96	0,07	96,0		96,0	
16 Toezicht bestaande objecten	38	6	228	0,16	228,0		228,0	
17 Toezicht op vergunningen bouwen	5	12	60	0,04	60,0		60,0	
18 Afhandelen geconstateerde overtredingen	1	16	16	0,01	16,0		16,0	
Totaal			502	0,36	0,36	0,00	0,36	0,00
7. Milieu bij bedrijven								
19 Toezicht vergunningplichtige inrichtingen (basistaak incl. handhaving & klachten)	7	20	140	0,10	10,0			130,0
20 Toezicht meldingsplichtige inrichtingen (basistaak incl. handhaving & klachten)	5	19	95	0,07				95,0
21 Toezicht meldingsplichtige inrichtingen (niet-basistaak)	22	9	198	0,14				198,0
22 Afhandelen milieuklachten (niet-basistaak)	10	5	50	0,04				50,0
23 Controle op gebruik vrijkomende bedrijfspanden vergunningplichtige inrichtingen	0	22	0	0,00				0,0
24 Controle op gebruik vrijkomende bedrijfspanden meldingsplichtige inrichtingen	0	16	0	0,00				0,0
25 Afhandelen geconstateerde overtredingen	14	22	308	0,22	140,0			168,0
26 Advies lucht en Geluid	20	15	300	0,21				300,0
27 Advies overig (o,a, Asbest, energie)	2	34	68	0,05				68,0
Totaal			1159	0,83	0,11	0,00	0,00	0,72
8. Bodem en bouwstoffen								
28 Beoordelen bodemonderzoek Wetbodembescherming	4	7	28	0,02				28,0
29 Beoordelen melding toepassen bouwstoffen en grond	19	3	57	0,04				57,0
30 Toezicht na ontvangst melding op bouwstoffen en grond	0	8	0	0,00				0,0
31 Vrije veld toezicht op gronddepots en toepassen bouwstoffen en grond	5	8	40	0,03				40,0
Totaal			125	0,09	0,00	0,00	0,00	0,09
9. Weg en uitweg								
32 Toezicht aanleg of veranderen weg of inrit/uitweg	13	4	52	0,04	52,0			
33 Afhandelen van geconstateerde overtredingen	3	12	36	0,03	36,0			
Totaal			88	0,06	0,06	0,00	0,00	0,00

Capaciteitsberekening - Uitvoeringsprogramma VTH-taken Wabo gemeente Voerendaal

Instrumenten	Jaar 2018				Organisatie van de uitvoering			
	Aantal	Kengetal in uren (*1)	Capaciteit in uren	Capaciteit in fte (1fte=1400 uur)	Ruimte en Omgeving	Bedrijfsvoering	Brandweer	RUD Zuid-Limburg
10. Evenementen								
34 Toezicht bij evenementen	8	16	128	0,09	128,0		128,0	
35 Afhandelen geconstateerde overtredingen	0	16	0	0,00	0,0		0,0	
Totaal			128	0,09	0,09	0,00	0,09	0,00
11. Horeca								
36 Toezicht op exploitatie- en DHW-vergunning	9	8	72	0,05	72,0	0,0		
37 Toezicht brandveiligheid horeca gedurende carnaval	0	6	0	0,00	0,0	0,0		
38 Toezicht op leeftijdsgrens nuttigen alcohol openbare ruimte	9	2	18	0,01	18,0	0,0		
39 Afhandelen geconstateerde overtredingen	4	16	64	0,05	64,0	64,0		
Totaal			154	0,11	0,11	0,05	0,00	0,00
12. Kansspelen								
40 Toezicht op (voorschriften) melding/vergunning voor organiseren kansspelen	5	4	20	0,01	20,0			
41 Afhandelen geconstateerde overtredingen	0	16	0	0,00	0,0			
Totaal			20	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00
13. Kappen van bomen								
42 Toezicht kappen van bomen of vellen van houtopstand	4	6	24	0,02	24,0			
43 Afhandelen van geconstateerde overtredingen	3	16	48	0,03	48,0			
Totaal			72	0,05	0,05	0,00	0,00	0,00
14. Natuurbescherming en Flora & Fauna								
44 Toezicht na verlening vergunning	1	6	6	0,004	6,0			
45 Afhandelen geconstateerde overtredingen	1	16	16	0,011	16,0			
Totaal			22	0,016	0,016	0,00	0,00	0,00
15. Standplaatsen								
46 Toezicht standplaats (markt)	5	4	20	0,01	20,0			
47 Afhandelen geconstateerde overtredingen	0	12	0	0,00	0,0			
Totaal			20	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00
16. Openbare ruimte: wegen								
48 Toezicht op ontheffing	2	2	4	0,00	0,0			
49 Afhandelen geconstateerde overtredingen	0	12	0	0,00	0,0			
Totaal			4	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
17. Openbare ruimte: afval								

Capaciteitsberekening - Uitvoeringsprogramma VTH-taken Wabo gemeente Voerendaal

Instrumenten		Jaar 2018				Organisatie van de uitvoering			
		Aantal	Kengetal in uren (*1)	Capaciteit in uren	Capaciteit in fte (1fte=1400 uur)	Ruimte en Omgeving	Bedrijfsvoering	Brandweer	RUD Zuid-Limburg
50	Interventies na meldingen afvaldumpingen of eigen constatering dumpen afval	3	7	21	0,02	21,0			
51	Afhandelen van geconstateerde overtredingen	2	12	24	0,02	24,0			
	Totaal			45	0,03	0,03	0,00	0,00	0,00
18. Wet op de Kinderopvang									
52	Toezicht Kindercentra	13	8	104	0,07	0			
53	Afhandelen geconstateerde overtredingen	8	16	128	0,09	128,00			
	Totaal			232	0,17	0,09	0,00	0,00	0,00
19. Trouwen op locatie									
54	Toezicht trouwen op locatie	9	6	54	0,04	54,00	0,00		
55	Afhandelen geconstateerde overtredingen	1	16	16	0,01	0,00	16,00		
	Totaal			70	0,05	0,04	0,01	0,00	0,00
20. Opiumwet									
56	Toezicht	6	6	36	0,03	36,00	0,00		
57	Afhandelen geconstateerde overtredingen	6	16	96	0,07	0,00	96,00		
	Totaal			132	0,09	0,03	0,07	0,00	0,00
EINDTOTAAL				5514,0	3,94	3,0	0,1	0,5	0,8